

4 HYVINVOINNIN TOIMIALA

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalvelut koordinoivat myös ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Vuotta 2024 määrittää talouden raamien tiukentuminen, joka näkyy hyvinvointipalveluissa sopeutustoimina palveluissa sekä vuosien 2025–2026 talouden reunaehtoihin sopivien toimenpiteiden valmisteluna.

Hyvinvointialueet ovat toimineet vuoden 2023 alusta ja hyvinvointipalveluiden osalta yhteistyörakenteet ovat hyvät ja toimivat. Vammaispalvelulain lykkääntyminen näkyy toimialalla vuonna 2024 erityisesti kehitysvammaisten lasten iltapäivähoidon järjestelyinä.

Kaupungin hallinnon muutto Torikadulle aiheuttaa pieniä muutoksia organisoitumiseen ja tästä aiheutuu toimialueiden välisiä henkilösiirtoja, mutta näillä ei ole kustannusvaikutusta kaupungin tasolla.

Koulutuspalveluissa arvioidaan vuonna 2024 olevan oppilaita lähes saman verran kuin vuonna 2023. Syntyvyyden lasku alkaa näkyä alakoululaisten määrässä vähenemisenä, mutta yläkoululaisten määrä kasvaa vielä hieman. Oppilasmäärää kasvattaa tällä hetkellä käytännössä maahanmuutto. Vuoden 2024 talousarvioon on tehty panostuksia mm. valmistavaan opetukseen, S2-kielen opetukseen, kehitysvammaisten lasten pienryhmäopetukseen sekä tuva-toimintaan.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on hyvin korkea. Joensuussa syntyvien lasten määrä näyttäisi jäävän alle 500 lapseen, mutta syntyvyyden lasku näkyy varhaiskasvatuspalveluissa vasta loivana laskuna lapsimäärissä. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyi 2023 ja kokeilun tulosten arviointi on käynnissä. Ollilan päiväkotit lopettaa toiminnan kesällä 2024 ja elokuussa 2024 aloittaa Joensuussa Norlandia-päiväkodit yhdellä 5-osastoisella päiväkodilla yksityisen varhaiskasvatustoiminnan Aallontiellä.

Harrastamisen Suomen mallia toteutetaan hyvinvointipalveluissa vuonna 2024 hieman vuotta 2023 laajemmin. Myös Lapsiystävällinen kunta –mallissa alkaa toinen toimintakausi vuoden 2024 alusta ja tavoitteita kaudelle tarkistetaan suhteessa ensimmäisen kauden toteumaan ja kokemuksiin. Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toimialan yhteisiä.

Kulttuuripalveluissa vuonna 2024 alkaa molempien museoiden remonttiprosessit. Kaupungintalon remontti Pohjois-Karjalan museoksi alkaa alkuvuodesta 2024 ja Taidemuseon remonttiin valmistuminen alkaa syksyllä 2024. Liikuntapalveluissa kilpajäähallin remontti näkyy toiminnassa vuonna 2024 ja Mehtimäellä alkaa testausasema-hanke.

46 KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittää varhaiskasvatuspalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut, sekä hyvinvoinnin toimialan hallintopalvelut.

Koulutus- ja nuorisopalveluiden ja varhaiskasvatuspalvelujen osalta 2024 tilojen osalta prosessissa ovat Enon uusi koulu, joka valmistuu lukuvuoden 2024–2025 alkuun mennessä, Hammaslahden koulu, jossa toimii alakoulu, nuorisopalvelut, kirjasto sekä kaupungin palvelupiste. Lisäksi Reijolan koulun ja päiväkodin hankesuunnittelut ovat käynnissä. Nuorisopalveluiden osalta Sirkkalan liikkumiskeskuksen toimintamallin vakiinnuttaminen on keskeinen vuoden 2024 prosessi. Rantakylässä Bobo toimii jälleen vanhoissa tiloissa, jotka on remontoitu. Tuupovaarassa nuorisopalvelut järjestävät toimintaansa uudelleen tilajärjestelyin.

Varhaiskasvatuksessa avoin varhaiskasvatus päättyy vuoden 2024 aikana ja iltahoitoa keskitetään Niinivaaran päiväkotiin.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2023 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet
Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinointi konsernihallinto
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2024 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)
	Jokainen koulutuspalvelujen esihenkilö on kirjannut päivitetyn version omasta johtamisen käyttöteoriastaan, jolla tukee koulutuspalvelujen arvojen toteutumista ja sen myötä yhteisen toimintakulttuurin kehittymistä	Koulutus ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja ja koulutus- ja nuorisopalvelujen esihenkilöt)
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologia-avusteisen oppimisinnovaation	Koulutus ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)
Tuettu leikki päiväkodeissa	Tuettua leikkiä on vahvistettu varhaiskasvatuksen suunnitelmissa	Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen pysyy hyvällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli kaupungin omissa päiväkodeissa (asteikko 1–5)	Varhaiskasvatus
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	Koulutus- ja nuorisopalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut
Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyö-ryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut
Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaita työterveyspalveluita.		
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, henkilöstöpalvelut

400 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: talouspäälikkö

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Hallintopalvelut vastaa hallinnon prosesseista toimialalla. Lisäksi se osallistuu hyvinvoinnin toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin. Hallintopalveluissa sijaitsevat myös hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimien ja suunnitelmien koordinaatio, hyvo-tiimi, sekä hyvinvoinnin toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut. Taloustiimi ja osa hyvo-tiimistä siirtyy konsernihallinnon talouspalveluihin vuoden 2024 alussa.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut					
	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Toimintatulot	1 024 141	918 000	918 000	729 000	-20,6 %
Toimintamenot	-2 051 339	-1 730 000	-1 797 000	-1 450 000	-19,3 %
Toimintakate	-1 027 198	-812 000	-879 000	-721 000	-18,0 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	37	32	32	21	-34,4 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TAM2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	902	918	918	729	-20,6	752	779
Toimintamenot	-1 800	-1 730	-1 797	-1 450	-19,3	-1 496	-1 550
Toimintakate	-898	-812	-879	-721	-18,0	-744	-771

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: koulutus- ja nuorisajohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus. Tulosalueeseen sisältyy myös oppimisen tuki ja osin varhaiskasvatuksen tuki (mm. erityisopetus, koulunkäynninohjaajat, hyvinvointiohjaajat, (lumiukkotoiminta, oppilas- ja opiskeluhuollon koordinaatio ja Icehearts-toiminta), nuorisotyö (alueellinen ja keskitetty nuorisotyö, nuorisovaltuusto, järjestöavustukset), sekä oppilaitosyhteistyö, koulutusvienti, perhekeskustyö (lasten ja perheiden palveluintegraatio hyvinvointialueen ja kaupungin kesken) sekä toimialan hanketoiminnan koordinaatio.

Vuonna 2024 koulutus- ja nuorisopalveluiden toiminnan keskiössä on budjetoinnin kehittäminen sekä toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

Esi- ja peruskoululaisten määrän kaupungin kouluissa ennakoidaan syksyllä 2024 olevan 60 oppilasta vähemmän kuin syksyllä 2023. Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen oppilaita siirtyy mukaan pitkin lukuvuotta, kokonaisiksi opiskeluvuosiksi muutettuna arvio on 55 oppilasta.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennakoidaan pysyvän edelleen suurena. Vuoden 2023 talousarvioon verrattuna kasvu on 78 %, 873 läsnäolokuukaudesta 1550 kuukauden arvioon vuonna 2024. Vuoden 2023 ennakoituun toteumaan verrattuna luku on hieman pienempi, koska Ukrainan sodan ja vastaanottokeskusten perustamisvaiheessa tulijamäärän arvellaan olleen vuoden 2022 syksyllä ja vuoden 2023 keväänä vielä vuotta 2024 korkeammalla tasolla. Jatkunut sotatilanne, muut kriisit maailmalla ja yliopiston sekä Riverian kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvattavat myös valmistavan opetuksen oppilasmääriä kuitenkin edelleen aiempaan keskiarvomäärään verrattuna. Syksyn 2024 osalta oppilasmäärä on arvioitu maltillisesti, joten toteuma voi olla paljon ennakoitua suurempi. Vuoden 2022 toteumaan perustuvaan vuoden 2024 valtionosuusrahoitukseen haettiin rahoitusmuutosta arvioidun merkittävän suoritemäärän kasvun perusteella.

Aikuisten perusopetuksen oppilas- ja suoritemäärän ennakoidaan kasvavan vuoden 2023 talousarvion määristä 29 % (1030 suoritteesta 1330 suoritteeseen). Määrää lisää koulutustausta vailla olleiden nuorten siirtyminen perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen vuonna 2023 ja 2024 sekä myös vailla koulutustausta tulleiden aikuisten määrän kasvu.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden määrän ennakoidaan olevan vuoden 2023 tasolla, mutta perusopetuksen ja lukiokoulutuksen nivelvaiheen koulutuksen oppilasmäärän ennakoidaan kasvavan oppivelvollisuuden laajennuksen myötä myös vuonna 2024 tai vähintään säilyvän lukuvuoden 2023–2024 tasolla. Nivelvaiheen koulutuksen tarpeen kasvuun vastataan perustamalla uusi ryhmä tutkintoon valmistaan koulutukseen. Syksyllä 2022 oli 34 nivelvaiheen opiskelijaa ja syksyn 2023 tilastopäivänä oli 54 opiskelijaa vastaavassa tutkintoon valmentavassa koulutuksessa (TUVA).

Perusasteella ja lukiokoulutuksessa jatketaan oppivelvollisuuden laajennuksen vaiheittaista toimeenpanoa. Tämä tarkoittaa materiaalikustannusten nousua sekä ohjauksen tehostamista. Vuoden 2024 aikana oppivelvollisuuden laajentuminen on saatettu täysimääräisenä voimaan.

Reijolan koulun hankesuunnitelma alkaa vuoden 2024 alussa.

Vaikeasti kehitysvammaisten oppilaiden määrä sekä kuulovammaisten oppilaiden tulkkauspalveluiden sekä oman äidinkielen opetuksen tarve palveluissa kasvaa edelleen. Kasvaneen palvelutarpeen kustannusten nousua pyritään tasoittamaan tuottamalla viittomakielentulkkausta kaupungin omana palveluna ostopalveluiden lisäksi.

Painopisteenä on myös lasten ja perheiden palveluiden integraation edistäminen edelleen hyvinvointialueen ja kaupungin kesken.

Vammaispalvelulain perusteella Siun sotelle liikkeenluovutuksella toteutettu kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito on muutoksessa. Em. lain hyväksyminen on siirtynyt edelleen 1.1.2025 saakka. Tämänhetkisen tiedon valossa kaupunki jatkaa tämän palvelun tuottamista hyvinvointialueen ja kaupungin välisellä sopimuksella vielä vuoden 2024 ajan, kuten tähänkin saakka. Nykyinen sopimus päättyy vuoden 2023 loppuun.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa toteutetaan monitoimijaisesti. Vuonna 2024 jatketaan Pakka-mallin toteuttamista yhdessä hyvinvointialueen ja maakunnan muiden kuntien kanssa. Unicefin lapsiystävällinen kunta -prosessi on edennyt vuoden 2023 aikana hyväksytyn toimenpidesuunnitelman mukaisesti ja vuonna 2024 käynnistetään työskentelyn toinen kaksivuotinen toimintakausi.

Tuupovaaran nuorisotilan lakkauttamista valmistellaan. Syksystä 2024 alkaen toiminnot siirtyvät olemassa oleviin muihin tiloihin, joko Ullakolle, liikuntahallille tai koululle.

Enossa nuorisotilan toiminta siirtyy uudelle alakoululle syyskauden alusta. Hammaslahden nuorisotilan valmistuminen alakoulun yhteyteen etenee suunnitelman mukaisesti.

Nuorisopalveluille laaditaan nuorisotyön perussuunnitelma vuoden 2024 aikana. Suunnitelma kuvaa nuorisotyön perustehtävän ja valitut työmuodot.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut					
	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut					
Toimintatulot	788 525	600 000	800 000	1 036 000	29,5 %
Toimintamenot	-7 882 565	-8 871 500	-9 780 500	-11 490 000	17,5 %
Toimintakate	-7 094 040	-8 271 500	-8 980 500	-10 454 000	16,4 %
Kasvun ja oppimisen tuki					
Toimintatulot	516 057	363 000	363 000	363 000	0,0 %
Toimintamenot	-12 232 985	-12 945 500	-13 848 500	-13 212 000	-4,6 %
Toimintakate	-11 716 929	-12 582 500	-13 485 500	-12 849 000	-4,7 %
Kehittämisen keskitetyt					
Toimintatulot	15 233	8 000	8 000	0	-100,0 %
Toimintamenot	-548 481	-1 065 500	-1 070 500	-44 000	-95,9 %
Toimintakate	-533 248	-1 057 500	-1 062 500	-44 000	-95,9 %
Kehittämishankkeet					
Toimintatulot	3 727 754	4 203 100	4 203 100	4 319 000	2,8 %
Toimintamenot	-3 728 600	-4 203 100	-4 203 100	-4 319 000	2,8 %
Toimintakate	-845	0	0	0	
Aamu- ja iltapäivätoiminta					
Lasten määrä	468	467	467	467	0,0 %
€/lapsi	-1 079	-1 748	-1 369	-1 333	-2,6 %
Toimintatulot	77 793	60 400	245 400	245 400	0,0 %
Toimintamenot	-582 641	-876 900	-884 900	-868 000	-1,9 %
Toimintakate	-504 848	-816 500	-639 500	-622 600	-2,6 %
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)					
Esiopetus, omat koulut*	79	65	65	60	-7,7 %
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 391	5 429	5 429	5 369	-1,1 %
Oppilaat, valmistava opetus	129	154	202	208	3,0 %
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 299	1 300	1 300	1 300	0,0 %
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-7 675	-8 238	-8 393	-8 786	4,7 %
Toimintatulot	883 695	765 000	765 000	812 000	6,1 %
Toimintamenot	-52 836 786	-56 199 500	-57 240 500	-59 403 000	3,8 %
Toimintakate	-51 953 091	-55 434 500	-56 475 500	-58 591 000	3,7 %
Lukio					
Nuorten lukiokoulutus	*	1 269	1 269	1 329	4,7 %
Aikuisten lukiokoulutus	*	131	131	140	6,9 %
Aikuisten perusopetus	*	40	40	43	7,5 %
Tutkintokoulutukseen valmentava	*	30	30	40	33,3 %
Opiskelijat	1 392	1 470	1 470	1 552	5,6 %
€/opiskelija	-7 042	-7 210	-7 154	-7 074	-1,1 %
Toimintatulot	144 451	100 000	100 000	100 000	0,0 %
Toimintamenot	-9 947 393	-10 698 000	-10 617 000	-11 079 000	4,4 %
Toimintakate	-9 802 942	-10 598 000	-10 517 000	-10 979 000	4,4 %
Nuorisopalvelut					
Toimintatulot	206 911	192 500	200 000	192 600	-3,7 %
Toimintamenot	-1 817 013	-1 874 000	-1 891 000	-2 059 000	8,9 %
Toimintakate	-1 610 102	-1 681 500	-1 691 000	-1 866 400	10,4 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	847	889	889	862	-3,0 %
Toimintatulot	6 360 419	6 292 000	6 684 500	7 068 000	5,7 %
Toimintamenot	-89 576 464	-96 734 000	-99 536 000	-102 474 000	3,0 %
Toimintakate	-83 216 045	-90 442 000	-92 851 500	-95 406 000	2,8 %
* Raportoitu yhteismääränä					

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TAM2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	6 354	6 292	6 685	7 068	5,7	7 294	7 557
Toimintamenot	-89 576	-96 734	-99 536	-102 474	3,0	-105 753	-109 560
Toimintakate	-83 216	-90 442	-92 852	-95 406	2,8	-98 459	-102 004

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Kuvaus 2024 ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kasvatusta- ja koulutusjärjestelmämme perusta ja se kattaa ikävuodet 0–6 eli lapsen elämän ensi vuodet. Nämä ensi vuodet antavat pohjan sekä lapsen koulupolulle, että koko elämänpolulle. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään. Se, osallistuuko lapsi varhaiskasvatukseen ja millaiseen toimintamuotoon, on huoltajien päätettävä asia.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa, avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä (31.7.2024 asti) ja yksityisissä päiväkodeissa. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan kotona.

Varhaiskasvatuspalveluiden lapsimäärissä tapahtuu vähenemistä vuoteen 2023 verrattuna. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän 80 lapsella vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023. Tämä muutos selittyy syntyvyyden laskulla. Varhaiskasvatuksen tulot pienenevät johtuen varhaiskasvatuksen asiamaksumuutoksista, mikä vaikuttaa samalla siten, että yksityisen varhaiskasvatuksen menot lisääntyvät eli kaupungin palvelusetelikustannukset kasvavat (johtuu lisäksi tuen kertoimista). Noin 70 % varhaiskasvatuksen asiakkaita ei maksa tällä hetkellä enää varhaiskasvatusmaksuja. Varhaiskasvatuksen säästötoimenpiteenä avoin varhaiskasvatus loppuu kokonaan 31.7.2024. Iltahoidon suhteen on tehty ehdotus sen keskittämisestä Niinivaaran vuoropäiväkotiin 1.8.2024 alkaen (Eno ja Huvikumpu). Muita säästötoimenpiteitä 2024 on muun muassa yhden perhepäivähoidon esihenkilön, yhden päiväkodinjohtajan ja kahden perhetyöntekijän vähentäminen. Varhaiskasvatuksen avustajien määrässä tapahtuu myös muutos vuonna 2024, sillä kyseiselle vuodelle OKM:n myöntämää Tasa-arvorahaa tuli vain 387 000 euroa eli 1 125 000 euroa vähemmän kuin vuodelle 2023. Tällä Tasa-arvorahalla on palkattu aikaisemmin kaksi perheohjaajaa, kuusi lumikkia/lumiukkoa ja noin 60 varhaiskasvatuksen avustajaa eli yhteensä noin 70 varhaiskasvatuksen työntekijää. Vuonna 2024 tasa-arvorahalla on mahdollista palkata vain 12 varhaiskasvatuksen työntekijää.

Varhaiskasvatustalakiin tehtiin muutoksia 1.8.2022 alkaen ja lakiin lisättiin luku 3 a Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Lakiin lisätty 35 § eli Päiväkodin henkilöstön mitoitus velvoittaa varhaiskasvatuksen järjestäjää huomioimaan tuen tarpeessa olevan lapsen ryhmässä, joko pienentämällä ryhmän lapsimäärää tai palkkaamalla ryhmään lisäkasvatusvastuullisen tai varhaiskasvatuksen avustajan. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa lähes kaikki varhaiskasvatuspaikat ovat käytössä ja palveluissa on yli 400 tukea tarvitsevaa lasta. Tämä tarkoittaa käytännössä lisähenkilöstön palkkaamista ja siten myös palkkakustannusten nousua. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa päätetyt tuen kertoimet (1,5 ja 2,0) ovat lisänneet tuen lasten määriä yksityisissä päiväkodeissa ja siten myös yksityisen varhaiskasvatuksen kustannuksia. Lisäksi perhevapaaauudistus vaikutti varhaiskasvatukseen siten, että alle 1-vuotiaiden lasten määrä on lisääntynyt pienten ryhmässä merkittävästi (alle 3-vuotiaiden ryhmät). Tämä muutos haastaa ryhmän henkilöstömäärää siten, että pienten ryhmiin tarvitaan lisäkasvatusvastuullisia.

Norlandia Päiväkodit avaavat yksityisen 5-ryhmäisen päiväkodin Aallontielle 1.8.2024. Ollilan päiväkotia lopettaa toimintansa viimeistään 30.6.2024. Päiväkotia Pääsky jatkaa toimintaansa kaupungin päiväkotina 30.6.2025 saakka.

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetavoite vuodelle 2024 on 80 % ja päiväkotien täyttöastetavoite on 100 %.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

440 Varhaiskasvatuspalvelut					
	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TA 2024	Muutos % 2024-2023
Yhteiset palvelut					
Toimintatulot	147 133	54 700	150 000	150 000	0,0 %
Toimintamenot	-2 593 872	-2 297 300	-2 392 600	-3 227 400	34,9 %
Toimintakate	-2 446 739	-2 242 600	-2 242 600	-3 077 400	37,2 %
Avoin varhaiskasvatus					
Lapsia hoidossa	51	49	32	12	-62,5 %
€/lapsi	-3 749	-2 902	-4 444	-4 967	11,8 %
Toimintatulot	13 599	15 000	15 000	8 000	-46,7 %
Toimintamenot	-204 783	-157 200	-157 200	-67 600	-57,0 %
Toimintakate	-191 184	-142 200	-142 200	-59 600	-58,1 %
Perhepäivähoito					
Lapsia hoidossa	267	282	260	255	-1,9 %
€/lapsi	-9 632	-10 188	-10 553	-10 306	-2,3 %
Toimintatulot	310 163	283 000	183 000	158 000	-13,7 %
Toimintamenot	-2 881 981	-3 155 900	-2 926 900	-2 786 000	-4,8 %
Toimintakate	-2 571 818	-2 872 900	-2 743 900	-2 628 000	-4,2 %
Päiväkodit					
Lapsia hoidossa	2 083	2 205	2 207	2 100	-4,8 %
€/lapsi	-13 479	-13 619	-14 109	-15 248	8,1 %
Toimintatulot	1 819 585	1 289 300	1 289 300	1 189 000	-7,8 %
Toimintamenot	-29 896 945	-31 318 600	-32 427 600	-33 209 000	2,4 %
Toimintakate	-28 077 360	-30 029 300	-31 138 300	-32 020 000	2,8 %
Kotihoidontuki					
Lapsia hoidossa	702	645	680	674	-0,9 %
Toimintatulot	0	0	0	0	
Toimintamenot	-2 286 104	-1 991 000	-2 291 000	-2 291 000	0,0 %
Toimintakate	-2 286 104	-1 991 000	-2 291 000	-2 291 000	0,0 %
Yksityinen varhaiskasvatus					
Lapsia hoidossa	788	777	762	810	6,3 %
€/lapsi	-8 845	-9 153	-9 858	-9 749	-1,1 %
Toimintatulot	2 260	3 000	3 000	3 000	0,0 %
Toimintamenot	-6 972 249	-7 115 000	-7 515 000	-7 900 000	5,1 %
Toimintakate	-6 969 989	-7 112 000	-7 512 000	-7 897 000	5,1 %
Henkilöstömäärä					
Henkilötyövuodet yhteensä	590	600	600	622	3,7 %
Toimintatulot	2 292 741	1 645 000	1 640 300	1 508 000	-8,1 %
Toimintamenot	-44 835 933	-46 035 000	-47 710 300	-49 481 000	3,7 %
Toimintakate	-42 543 193	-44 390 000	-46 070 000	-47 973 000	4,1 %

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TAM2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	2 293	1 645	1 640	1 508	-8,1	1 556	1 612
Toimintamenot	-44 836	-46 035	-47 710	-49 481	3,7	-51 064	-52 903
Toimintakate	-42 543	-44 390	-46 070	-47 973	4,1	-49 508	-51 290

Toimielin yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TAM2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	9 549	8 855	9 243	9 305	0,7	9 603	9 948
Toimintamenot	-136 212	-144 499	-149 043	-153 405	2,9	-158 314	-164 013
Toimintakate	-126 657	-135 644	-139 801	-144 100	3,1	-148 711	-154 065

Toimiala yhteensä

1 000 euroa	TP2022	TA2023	TAM2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Toimintatulot	16 143	16 139	16 437	16 672	1,4	17 206	17 825
Toimintamenot	-166 765	-177 166	-182 620	-188 394	3,2	-194 423	-201 422
Toimintakate	-150 616	-161 027	-166 183	-171 722	3,3	-177 217	-183 597